

2011:37

Interpellation av Eivor Karlsson (MP) om åtgärder mot vräkning av barnfamiljer

Dnr 325-1797/2011

Inga barnfamiljer ska vräkas från sina hem. Det målet satte regeringen upp för fyra år sedan. En nollvision. Men utvecklingen går inte åt rätt håll.

69 barn har vräpts från sina hem i Stockholms län under årets första hälft. Av dem bor 21 i Stockholms stad. Källa: Kronofogden aug. –11. Utförsäkringen av sjukskrivna kan påverka antalet vräkningar. Diakoner har märkt att det är allt fler vanliga familjer, ibland ensamma flerbarnsmammor, som kommit i kläm och inte kan betala hyran. Många av vräkningarna sker i onödan enligt rapporten: "Varför vräks barn fortfarande." En rapport som gjorts på uppdrag av barn- och ungdomsminister Maria Larsson

Rapporten listar flera orsaker till att barn fortfarande vräks:

- * Vuxna glömmet barnperspektivet. Det är mycket svårare för ett barn än för en vuxen att tvingas flytta.
- * Somliga kommuner har infört ett maxbelopp för biståndet, utan lagligt stöd.
- * Att en familj inte vill medverka till socialtjänstens utredning är inte ett lagligt skäl att låta barn vräkas.
- * Enligt socialtjänstlagen ska rätten till bistånd bedömas utifrån den aktuella situationen. Ändå motiveras många avslag med att hyresgästen borde ha klarat av hyran exempelvis med hjälp av bättre planering. Trots att han/hon inte har några pengar när krisen inträffar. Detta är fel enligt arbetsgruppen.
- * Det händer att kommunerna ser en vräkning som ett inslag i en behandlingsstrategi. Tanken är då att den som vräks ska lära sig en läxa. Ingen forskning stödjer metoden.

I nio av tio fall handlar vräkningar av barnfamiljer om att hyran inte är betald, enligt kronofogden. En av artikelförfattarna till rapporten "Varför vräks barn fortfarande." Ida Borg, säger att vi har sett att många vräkningar av barn

kunde ha undvikits om man sett mjukare på en familjs aktuella ekonomiska situation.

Det finns fler oroande moment kring vräkningar av barn. Enligt Ida Borg sker fler vräkningar av barnfamiljer än vad som syns i kronofogdens statistik. Den definition som kronofogden använder sig av fångar vissa, men inte alla. Påtvingade flyttningar med hot kan vara exakt lika jobbigt för barnen men kommer inte in i någon statistik, enligt rapporten.

Från ansvarigt håll i staden talas det om att många vräkningar kan bero på att familjen hyrt i andra hand och där värden inte i god tid talat om för stadsdelarna att det är en vräkning på gång. Men somliga kommuner klarar detta genom god kontakt med hyresvärdar.

Nynäshamn är en av de kommuner som lever upp till nollvisionen. Kommunen har en grupp med uppsökare som träffar vräkningshotade personer och hjälper dem att sätta upp avbetalningsplaner. I Nynäshamn har man ett bra samarbete med fastighetsägarna och får alltid tidigt indikationer om någon hotas av vräkning.

Det är viktigt att det vräkningsförebyggande arbetet har en stark förankring i den kommunala organisationen och ingår i socialtjänstens permanenta verksamhet. Barnvräkningar bör ges en social definition. Sju av de 14 stadsdelsnämnderna uppges ha lokala handlingsplaner och särskilda resurser för vräkningsförebyggande åtgärder. Det borde leda till ett positivt resultat.

Socialtjänsten behöver säkerställa rutiner som gör det möjligt att agera inom återvinningsfristen, d.v.s. en paragraf i hyreslagen som innebär att socialtjänsten går in och garanterar skulden inom tre veckor efter avhysningsbeskedet. Det gör det möjligt för barnfamiljer att ha kvar kontraktet.

Vräkningar har mycket negativa effekter på barnen. Deras boendesituation försämras dramatiskt, de förlorar sitt sociala sammanhang, kan tvingas byta skola och mår dåligt av den kris deras föräldrar hamnar i. Försöks- och träningslägenheter är inte lämpliga för barnfamiljer som blivit bostadslösa p.g.a. obetalda hyror. Barnfamiljer behöver en sund och missbruksfri miljö.

Socialtjänsten behöver samverka med andra kommunala förvaltningar, hälso- och sjukvården, kronofogden, bostadsföretag, frivilligorganisationer med flera. Erfarenheter visar också att där samverkan fungerar väl har antalet vräkningar kunnat minska.

Det är bra att staden avser att se över hur många barn som idag bor i hotellboende eller annat tillfälligt boende och hur länge. Men det handlar också om huruvida barnen kan gå kvar i sin förskola och skola.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till ansvarigt borgarråd:

1. Anser borgarrådet att samverkan mellan socialtjänsten och olika aktörer behöver utvecklas mer enligt ovan för att förhindra vräkningar av barnfamiljer?
2. Kommer kontakten även med privata hyresvärdar och andrahandvärdar att intensifieras?
3. Hur ombesörjs så att vräkta barn kommer till sin förskola och skola om tillfälliga boendet ligger utanför skolans område?
4. Finns det planer på att tillsätta en särskild handläggare/uppsökare, modell Nynäshamn, som träffar vräkningshotade barnfamiljer och hjälper dem med avbetalningsplaner?
5. Hur hög var den sammantagna kostanden för vräkning av barnfamiljer, t.ex. sanering av hyresskulder, flyttning och magasinering av möbler samt den tillfälliga boendeformen för kommunen under ett år t.ex. 2009 eller 2010?
6. Har socialtjänsten säkerställda rutiner som gör det möjligt att agera inom återvinningsfristen?

Stockholm den 5 september 2011

Eivor Karlsson